PODROBNI UČNI NAČRT ZA PREDMET RISANJE **– 3. LETNIK**

PROGRAM: TEHNIK OBLIKOVANJA
POKLIC: TEHNIK OBLIKOVANJA/ TEHTNICA OBLIKOVANJA
ŠTEVILO UR LETNO: 99
ŠTEVILO UR TEDENSKO: 3
ŠOLSKO LETO: 2025/26
PROFESOR: ANDREJA BERTONCELJ, AMADEUS BIRCA, DANICA SOREC LEŠNIK

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI CILJI:
Učenci spoznajo, razvijajo, pridobijo:

- sposobnost za opazovanje, ter ustvarjanje po fantaziji
- spoznavanje perspektivičnih in kompozicijskih zakonitosti in viziranja
- spoznavanje in izražanje v različnih likovnih tehnikah
- razvijanje čuta za harmonijo, kritično presojo, vrednotenje in kreativno razmišljanje
- razvijanje ustvarjalnosti, izvirnosti, inovativnosti
- razvijanje čuta za modelacijo, ravnotežje, proporcionalnoast, vrednotenje in razumevanje ter sprejemanje umetniških del
- razvijanje likovnih spretnosti pri upodabljanju človeške figure

UČNE METODE: razgovor, razlaga, prikazovanje, tabelna slika, korektura
Razlagi je enakovredna korektura, ja individualna in zahtevna, deležen jo je vsak učenec.

METODE PREVERJANJA IN OCENJEVANJA:
ocenjevanje likovnih nalog skladno s podanimi kriteriji, likovna naloga za oceno, po neposrednem opazovanju v vsakem ocenjevalnem obdobju ena naloga

UČNI PRIPOMOČKI:
strokovna literatura, powerpoint,tabla, modeli…

LITERATURA:

- Racki, Veščina risanja
- Anatomija za umetnike
- Interna skripta - anatonija
- Jacek Debicki,..: Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti
- Zbirka: Življenje in delo umetnikov
- Leksikon slikarstva
- Butina Milan: Slikarsko mišljenje
- John Raynes: Figure Drawing and Anatomy for the artist
- Risarske in slikarske reprodukcije velikih mojstrov

KORELACIJE: obl, uzg

OBLIKOVANJE UPORABNIH PREDMETOV, MODNO OBLIKOVANJE, GRAFIČNO OBLIKOVANJE

VSEBINSKA RAZDELITEV PO URAH (99 ur/ 3 ure tedensko)
(v oklepaju so navedeni tedni)

VSEBINA/ OPEARATIVNI CILJI

Dijaki:

**UVOD V PREDMET**
**1. - 3. ura/ted. (1)**
Seznani se s programom dela, kriteriji ocenjevanja
je sposoben prikazati oz. narisati oblike, dogodek, predmete**,** ***riše po spominu***

**ŠTUDIJ ČLOVEŠKE GLAVE**
**4. -6. ura/ted. (2,)**
Študij organskih oblik ,***študij lobanje***
Riše lobanjo po poenostavljenem modelu, iz različnih zornih kotov
Riše krokije poenostavljenih oblik lobanje
**7. -12. ura/ted. (3, 4)**
**Riše *detajle glave* po modelu**
Pozna študij očesa, nosu, ust, ušesa
**13. -18. ura/ted. (5,6)**
***Riše študijo oblike glave*** po modelu
nadgrajuje veščino risanja z različnimi risarskimi tehnikami
pozna krokije in študije iz različnih zornih kotov
pozna modelacijo
**19. -21. ura/ted. (7)**
Riše ***študij pričeske*** po opazovanju
Pozna raznolikost pričesk
pozna modelacijo
**22. -24. ura/ted. (8)**
***Študij portreta***
Pri nalogi uporabi vse dotedanje znanje, pozna individualne značilnosti posameznika, različne študije, modelacijo…
**25. -27. ura/ted. (9)**
***Študij portreta***
Pri nalogi uporabi vse dotedanje znanje, pozna individualne značilnosti posameznika, različne študije, modelacijo
**28. -33. ura/ted. (10,11)**
***Študij emocij oziroma razpoloženj***
Zna prikazati obrazne mišice, čustvena stanja portretiranca
**34. -36. ura/ted. (12)**
***Riše po opazovanju za oceno***- likovna naloga
**37. -39. ura/ted. (13)**
Riše ***karakterje in značajske poteze obrazov***
Pozna poudarjanje fizionomskih značilnosti, uporabo različnih grafičnih pristopov, uporabi različna izrazna sredstva

**ŠTUDIJ ČLOVEŠKEGA SKELETA**
**40. -45. ura/ted. (14,15)**
***Risanje študij organskih oblik po odlitkih***
Poglablja svoje znanje o kompleksni formi,z znanjem o anatomiji
Pozna študijo dlanskega odseka in stopala

**46. -51. ura/ted. (16,17)**
***Risanje študija prsnega koša, kolčnih kosti*** po enostavnih modelih
Pozna glavne oblikovne značilnosti mas človeškega telesa, prostorsko strukturo
Uporablja različne likovne tehnike
**52. -57. ura/ted. (18, 19)**
***Risanje študij lopatic in ramenskega sklepa***
Pozna študije za prikaz prepričljivosti gibov oz. opravil rok
Je sposoben narisati izdelke v različnih konstrukcijskih načinih in v različnih likovnih tehnikah
**58. -63. ura/ted. (20, 21)**
Risanje ***študij skeleta človeškega telesa***
Hitro in učinkovito nariše osnovno konstrukcijo človeškega telesa po spominu oz. rekonstrukciji oblik, v različnih pozah skeleta (stoječa,sedeča,ležeča)
**64. -66. ura/ted. (22)**
Risanje ***krokijev figur, arhitekture***
Je sposoben upodobiti figuro, prostorske relacije, arhitekturne detajle, riše poenostavljene oblike
**67. -69. ura/ted. (23)**
***Riše po opazovanju za oceno-*** likovna naloga

**INTERPRETACIJA UMETNIŠKE REPRODUKCIJE**
**70. -78. ura/ted. (24, 25, 26)**
***Interpretacija umetniške reprodukcije***
Riše oz. slika po umetniški reprodukciji na temo figura, izbira različna likovna izrazila, upošteva oblikovne zakonitosti risanja človeške figure

**RISANJE FIGURE, PROSTORA, ILUSTRACIJA**
**79. -81. ura/ted. (27)**
**Modno oblikovanje:** ***študij oblečene figure*****,** predstavi oblačila, teksturo, gube glede na telesne gibe
**Uporabni predmeti:** ***študij prostora,*** predstavi konkretne primere interiera in eksetiera s pomočjo kadriranja
**Grafično oblikovanje:** ***risanje stripa,*** predstavi učinkovitost likovnih izrazil pri dramatizaciji pripovedi
**82. – 87. ura/ted. (28, 29)**
**Modno oblikovanje:** ***risanje več figur v medsebojni prostorski relaciji***, v kontekstu z predmeti v prostoru
**Uporabni predmeti:** ***risanje človeške figure v aktivnem odnosu do oblikovanega predmeta,*** del telesa, geste drže, rok
**Grafično oblikovanje:** ***ilustracija,*** glede na namen
**88. - 93. ura/ted. (30, 31)**
**Modno oblikovanje:** ***stilizacija glave, pričeske, modnih dodatkov***
**Uporabni predmeti:** ***risanje človeške figure v aktivnem odnosu do prostora***
**Grafično oblikovanje:** ***ilustracija***
**94. -99. ura/ted. (32, 33)**
**Risanje po opazovanju v naravi**

Opombe: 3. ure: ogledi aktualnih likovnih razstav se izvedejo med šolskim letom, ure v projektnem tednu se prilagodijo

**KRITERIJI ZA VREDNOTENJE IN OCENJEVANJE PRI PREDMETU RISANJE V PROGRAMU TEHNIK OBLIKOVANJA**

Učitelj risanja sproti preverja rezultate likovnega izražanja; izdelek, likovne tehnike. Likovna dela vrednoti v kontekstu po izoblikovanih kriterijih, ki so izpeljani iz ciljev likovne naloge. Pri likovnih nalogah učitelj vrednoti in ocenjuje: uspešnost reševanja likovnih problemov v likovni nalogi, poznavanje temeljnih likovnih pojmov, tehnično izvedbo, izvirnost in domiselnost v izvedbi motiva. Upošteva tudi prizadevnost, samostojnost in samoiniciativnost dijaka. Tako pri preverjanju kot pri ocenjevanju so upoštevani predvsem praktična raba znanja.
Ocenjevanje in preverjanje znanja je javno. Učitelj dijake seznani z oblikami in načini ocenjevanja, kjer jim poda tudi kriterije za ocenjevanje.
Znanje se ocenjuje pri pouku ali na izpitu ter je v skladu s katalogi znanj oz. učnim načrtom predmeta. Uporabljajo se ustrezne oblike in načini ocenjevanja in upoštevajo sodobna pedagoška, psihološka in andragoška načela.

| **OCENA** | **OPIS KANDIDATOVIH SPOSOBNOSTI** |
|---|---|
| **OCENA 5** | - dijak izvede likovno delo samostojno, skladno z likovno nalogo brez profesorjeve pomoči oz. upošteva njegove spodbude; pri delu pokaže kreativnost, ustvarjalnost, tehnično spretnost; samostojno poveže že osvojena znanja z novo spoznanimi pojmi oz. likovnimi tehnikami; v nalogi izkaže izvirnost in domiselnost; izvedba je plod osebnega prizadevanja, vztrajnosti; ima zelo dober občutek za estetsko oz. likovno izražanje. |
| **OCENA 4** | - dijak izvede likovno nalogo ob manjši pomoči profesorja oz. upoštevanju njegovih navodil, skladno z likovno nalogo; pri delu pokaže manj kreativnosti, ustvarjalnosti in tehnične spretnosti; samostojno poveže že osvojena znanja z novo spoznanimi pojmi oz. likovnimi tehnikami, v nalogi izkaže manj izvirnosti in domiselnosti; izvedba je plod manjšega prizadevanja, vztrajnosti in ima manjšo estetsko oz. likovno vrednost |
| **OCENA 3** | - dijak izvede likovno delo z večjo pomočjo profesorja ter zmerno v skladu z likovno nalogo; izkaže malo kreativnosti, ustvarjalnosti in z tehničnimi pomanjkljivostmi; z zmerno profesorjevo pomočjo poveže že osvojena znanja z novo spoznanimi pojmi oz. likovnimi tehnikami; izkaže malo izvirnosti in domiselnosti, manj zadovoljivo upošteva profesorjeva navodila oz. spodbude; izkaže majhno samostojnost, vztrajnost in ima manjši občutek za estetsko oz. likovno izražanje - vrednost |

**OCENA 2** - dijak nesamostojno in z veliko pomočjo profesorja izdela nalogo, ki je samo delno v skladu z likovno nalogo; ne izkaže kreativnosti, ustvarjalnosti in izvirnosti; z večjo profesorjevo pomočjo že osvojena znanja poveže z novimi pojmi oz. tehnikami; izkaže zelo malo domiselnosti in malo pripravljenosti za upoštevanje profesorjevih navodil oz. spodbud ter pokaže nesamostojnost in ima zelo slab občutek za estetsko oz. likovno izražanje

**OCENA 1** - dijak ne izdela likovne naloge, kljub profesorjevi pomoči, navodilom in spodbudam; ne izkaže kreativnosti, ustvarjalnosti; ne zna povezati že osvojenega znanja z novimi pojmi oz. tehnikami; ne izkaže pripravljenosti za upoštevanje navodil, spodbud profesorja; je nedosleden, ter se ne izkaže z osebno prizadevnostjo, da bi nalogo uspešno naredil

Dijak lahko pristopi k izpitu (dopolnilnemu, končnemu, …) samo v primeru, da predhodno odda vse programe do dogovorjenega datuma. Le-ti pa morajo biti predhodno korigirani ter pozitivno ocenjeni s strani učitelja, ki ta predmet poučuje. Na izpitu izdela risarsko nalogo v predvidenem času od 45 do 135 minut.

**MINIMALNI STANDARDI ZNANJA PRI PREDMETU RISANJE V PROGRAMU TEHNIK OBLIKOVANJA**

| VSEBINE | FORMATIVNI CILJI |
|---|---|
| **I. letnik** | |
| **PRENOS VIDNIH INFORMACIJ IZ PROSTORA NA 2D PLOSKEV** | **Dijak:** - porablja metodo viziranja<br>- upošteva perspektivične skrajšave |
| **ŠTUDIJ OGLATIH TELES NA OSNOVI NJIHOVEGA TIPIČNEGA STRUKTURALNEGA SKELETA** | - nariše oglata telesa<br>- **z**na opazovati kocko in jo narisati<br>- **z**na opazovati kvader ter druge pravilne prizme in piramide in jih narisati<br>- nariše stol po opazovanju |
| **ŠTUDIJ VALJASTIH, STOŽČASTIH IN ROTACIJSKIH FORM** | - **k**onstruira elipse<br>- riše ležeči, pokončni in sloneči valj<br>- nariše kroglo ter paralelne preseke<br>- zna upoštevati več prostorskih ključev; velikost, stopnjevanje razdalj, deformacije |
| **MODELACIJA OSNOVNIH GEOMETRIJSKIH TELES** | - pozna osnovne pojme kot: nasebna senca,<br>- odsebna senca, polsenca<br>- v praksi uporabi modelacijo osnovnih 3D geometrijskih oblik<br>- riše študijo arhitektonskega motiva<br>- in upošteva doslednost risanja detajlov |
| **MODELACIJA KOMPOZICIJE ENOSTAVNIH PREDMETOV KATERIH OBLIKE TEMELJIJO NA OSNOVNIH GEOMETRIJSKIH TELESIH** | - pozna tonsko študijo in učinke modelacije<br>- pozna različne risarske tehnike |
| **RISANJE NARAVNIH OBLIK Z OBLIKOVNO STRUKTURO OSNOVNIH GEOMETRIJSKIH TELES** | - riše naravne oblike po opazovanju<br>- riše študijo organskih oblik v naravi<br>- ustvarja oblike po domišljiji |

| VSEBINE | FORMATIVNI CILJI |
|---|---|
| **II. letnik** | |
| **ŠTUDIJA MANEKENA** | - pozna proporcioniranje,<br>- konstruira poze lutke po spominu<br>- obvladuje celotno obliko in ugotavlja oblikovne razlike ob spremembi zornih kotov |
| **ŠTUDIJA GLAVE** | - pozna krokije iz različnih zornih kotov<br>- pozna modelacijo |
| **ŠTUDIJ DLANI** | - po opazovanju pozna krokije iz različnih zornih kotov, pozna konstrukcijo, modelira |
| **ŠTUDIJA STOPAL** | - riše oblike stopal po poenostavljenih modelih pozna krokije iz različnih zornih kotov, modelira |
| **ŠTUDIJA SKLEPOV** | - riše kolenski sklep komolčni sklep, kolčni sklep, se zaveda povezave med obliko in funkcijo |
| **RISANJE Z UPORABO RAZLIČNIH LIKOVNIH TEHNIK** | - riše draperijo z efekti<br>- riše enostavnejše industrijske izdelke<br>- risanje s ploskovnimi oblikami<br>- riše teksture, modelacijo |
| **BARVNE ŠTUDIJE** | - uporabi barve pri ustvarjanju novih 3D oblik, modelira<br>- ustvari domišljijsko kompozicijo |
| **ŠTUDIJA NARAVNIH OBLIK** | - riše naravne oblike<br>- preoblikuje naravne oblike<br>- pozna modelacijo |

| VSEBINE | FORMATIVNI CILJI |
|---|---|
| **III. letnik** | |
| **ŠTUDIJ ČLOVEŠKE GLAVE** | - riše lobanjo po poenostavljenem modelu<br>- pozna študij očesa, nosu, ust, ušesa<br>- pozna modelacijo<br>- zna prikazati čustveno stanje, karakter in značajske poteze<br>– nariše portret |
| **ŠTUDIJ ČLOVEŠKEGA SKELETA** | - pozna študijo dlanskega odseka in stopala<br>- riše študijo prsnega koša, kolčnih kosti lopatic in ramenskega sklepa, skelet človeškega telesa<br>- riše po opazovanju za oceno |
| **INTERPRETACIJA UMETNIŠKE REPRODUKCIJE** | - **r**iše oz. slika po umetniški reprodukciji na temo figura<br>- upošteva oblikovne zakonitosti risanja človeške figure<br>– izbira različna likovna izrazila |
| **RISANJE FIGURE, PROSTORA, ILUSTRACIJA** | - predstavi oblačila, teksturo<br>- predstavi konkretne primere interiera in eksetiera<br>- predstavi učinkovitost likovnih izrazil<br>- risanje več figur v medsebojni prostorski relaciji<br>- ustvari ilustracijo |

| VSEBINE | FORMATIVNI CILJI |
|---|---|
| **IV. letnik** | |
| **ŠTUDIJ ARHITEKTURE** | - kadrira motiv, uporabi prostorske ključe<br>- prikaže konkretne detajle |
| **ŠTUDIJ ČLOVEŠKE FIGURE** | - riše študijo aktov po antičnih mavčnih odlitkih<br>- uporablja osnovna anatomska dejstva pomembna za učinkovit risarski prikaz<br>- riše kroki iz različnih zornih kotov<br>- načrtuje velikost formatov risbe<br>- uporabi različne risarske tehnike in materiale<br>- riše figuro v kontekstu s predmeti v prostoru<br>- ustvarja prostorske situacije |
| **ŠTUDIJSKO RISANJE ŽIVALI** | - riše po modelih in ustreznem slikovnem gradivu<br>- uporabi različne likovne tehnike |
| **SAMOSTOJNA LIKOVNA NALOGA** | - samostojno ustvari nalogo v različnih likovnih tehnikah<br>- v povezavi z zaključno nalogo ustvari likovno stvaritev |

NAČRT OCENJEVANJA ZA PREDMET RISANJE

PROGRAM: TEHNIK OBLIKOVANJA
POKLIC: TEHNIK OBLIKOVANJA/ TEHNICA OBLIKOVANJA
ŠOLSKO LETO: 2023/24

1. LETNIK
- prvo in drugo ocenjevalno obdobje
Risanje po opazovanju za oceno (oktober –risanje stola, februar- risanje organskih oblik)
Ocenjevanje likovnih izdelkov po programu

2. LETNIK
- prvo in drugo ocenjevalno obdobje
Risanje po opazovanju za oceno (november - risanje detajlov človeškega telesa, april- risanje draperij -modno oblikovanje, industrijskih izdelkov - uporabni predmeti, interier – grafično oblikovanje)
Ocenjevanje likovnih izdelkov po programu

3. LETNIK
- prvo in drugo ocenjevalno obdobje
Risanje po opazovanju za oceno (november – portret, april – torzo)
Ocenjevanje likovnih izdelkov po programu

4. LETNIK
- prvo ocenjevalno obdobje
Risanje po opazovanju za oceno (november - študij človeške figure po modelu)
Ocenjevanje likovnih izdelkov po programu